

**To:** (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @rivm.nl  
**Cc:** (10)(2e) (10)(2e) @rivm.nl  
**From:** (10)(2e) (10)(2e)  
**Sent:** Mon 5/25/2020 10:27:47 AM  
**Subject:** RE: Notitie veehouderij, luchtkwaliteit en covid  
**Received:** Mon 5/25/2020 10:27:49 AM  
[Veehouderij luchtkwaliteit en covid-19 - structuur concept v4 24052020.docx](#)  
[Doorst: Luchtkwaliteit COVID](#)  
[Doorst: Agenda VGO Stuurgroep overleg 26 mei](#)  
[RE: Concept beantwoording kamervragen](#)  
[RE: relatie Corona - Q-koorts](#)

Hallo (10)(2e)

Bedankt, fijn dat je ernaar had kunnen kijken en zoals je in de nieuwe versie voor het MT Cib en M&V (concept v4) kunt zien hebben we jouw aanpassingen overgenomen.

Bijgevoegd de opmerkingen vanuit IRAS (Luchtkwaliteit COVID; (10)(2e) en (10)(2e) en VGO (VGO stuurgroep ook in document van (10)(2e) en tevens opmerkingen RIVM (10)(2e) (10)(2e) (mail document concept beantwoording kamervragen). Ik stuur je deze opmerkingen door deels ter informatie maar ook met de vraag of er nog zaken in staan m.b.t. het epidemiologisch onderzoek waar we wat mee kunnen of moeten.

Daarnaast heeft (10)(2e) ook een uitgebreide mail gestuurd die hierin is opgenomen met studies die uitgevoerd kunnen worden en als jij kunt beoordelen of en wat we over zouden moeten nemen in de notitie en een reactie kunt formuleren op de mail van (10)(2e) graag. (10)(2e) heeft hem voor nu het volgende laten weten:

"Dank voor je uitgebreide mail en je aanbod. Ik overleg met (10)(2e) van DMG, zij coördineert de input van M&V.

Even ter info, LNV heeft die 5 vragen niet gedecteerd, eigenlijk alleen dat onderzoek verkent moet worden. En uitwerking komt later pas, nu alleen op hoofdlijnen. Het wordt nl ook nog een politiek steekspel wie dit gaat betalen. Dit om de verwachtingen wat te temperen, wellicht."

Zelf denk ik dat met hetgeen jij als tekstvoorstel had gedaan en wat is overgenomen in de notitie het voor nu voldoende is voor de ministeries om de discussie aan te gaan. Jij kan dat echter vanuit jouw epidemiologische achtergrond beter beoordelen en daarom graag jouw hulp in deze. Voorstel voor aanpassingen van notitie naar (10)(2e) en mij en als je wilt kan je ook rechtstreeks reageren op de mail van (10)(2e) en dan graag ook (10)(2e) en mij meenemen in de correspondentie.

Als laatste nog een paar vragen m.b.t. opmerkingen vanuit GGD Lucht werkgroep (document relatie corona-Q-koorts) met daarbij vraag om te kijken of deze juist zijn verwerkt of nog verwerkt zouden moeten worden.

- Opname SES is dit nodig om in de notitie op te nemen gezien vanuit de epidemiologie, zo ja graag concreet tekstvoorstel (betreft volgende opmerking door (10)(2e) op pagina 2: "Kan/moet SES specifiek benoemd worden in het voorgestelde onderzoek? Komt er niet expliciet in voor.")
- Aanpassing in notitie gedaan op basis van opmerking (10)(2e) pagina 4 bij 'onderzoekdesigns' en check of dit zo oké is.

Mocht je aan alles toekomen natuurlijk helemaal geweldig en mocht je tijd beperkt zijn dan graag eerst het stuk en de vragen van (10)(2e) doornemen en de paar korte vragen m.b.t. de GGD werkgroep Lucht.

Vriendelijke groeten,  
 (10)(2e)

---

**From:** (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>  
**Sent:** vrijdag 22 mei 2020 16:27  
**To:** (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>  
**Subject:** RE: Notitie veehouderij, luchtkwaliteit en covid

Hallo (10)(2e)

Hierbij mijn reactie.

Wat het tijdspad van het voorgesteld onderzoek is vind ik lastig in te schatten. Het minst 1 jaar, best waarschijnlijk 2, afhankelijk van hoeveel uren kunnen we erin zetten.

Als je nog vragen hebt dan heb ik maandag de tijd om opnieuw na te kijken.

Groetjes,  
(10)(2e)

Dr. (10)(2e) (10)(2e) | Afdeling Milieu en Gezondheid | Centrum voor Duurzaamheid, Milieu en Gezondheid | Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) | Antonie van Leeuwenhoeklaan 9, 3721 MA Bilthoven | (10)(2e) | (10)(2e) @rivm.nl

**From:** (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>  
**Sent:** woensdag 20 mei 2020 12:15  
**To:** (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>  
**Subject:** Notitie veehouderij, luchtkwaliteit en covid

Hallo (10)(2e)

Zoals net besproken hierbij de notitie voor een check op mogelijkheden epidemiologische studies met daarbij in ieder geval de volgende vragen:

- Is het opgenomen epidemiologisch onderzoek voldoende beschreven; aanpassen/aanvullen indien nodig
- Mist er nog epidemiologisch onderzoek en zo ja graag opnemen in voorstel
- Wat is het tijdpad van het voorgestelde onderzoek (m.a.w. wanneer kunnen resultaten verwacht worden)
- Wat kan het beleid ermee (dit betreft meer dan enkel een antwoord op de gestelde vraag)

Lukt het jou om hierop uiterlijk vrijdag te reageren dan nemen (10)(2e) en ik het mee in de volgende versie die zondag/maandag naar MT Cib en MT M&V gaan?

Vriendelijke groeten,  
(10)(2e)

**From:** (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>  
**Sent:** maandag 18 mei 2020 16:24  
**To:** (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>  
**Cc:** (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>  
**Subject:** Re: Concept beantwoording kamervragen

Beste collega's

Hierbij de concept versie 3 Notitie verkenning onderzoek Veehouderij, Luchtkwaliteit en COVID-19.

Onder kennisraag 1 staat het CIB onderzoek, dat (10)(2e) noemde ism Erasmus naar mens-mens transmissie. En ook het lopende onderzoek van (10)(2e) en (10)(2e). Dit deel is of wordt bij Cib opgepakt en valt buiten de aanvullende opdracht qua aanvraag voor financiën (klpt toch?)

@ (10)(2e) en (10)(2e) kunnen jullie hier ook specifiek naar kijken en aanvullen waar nodig.

Onder kennisvraag 4 staat nu het VGO-III gedeelte en dezelfde notitie is nu ook voor input van dit gedeelte gedeeld met de VGO-stuurgroep.

Voor kennisvraag 5 waar eerder specifiek naar gevoeligheid voor Q-koorts patienten en COVID werd gevraagd, blijkt dat LNV dit toch breder wil weten en in de context van andere aandoeningen. Hier is nog veel input nodig.

Graag jullie suggesties, aanvullingen en reacties in track changes naar (10)(2e) en mij voor 20 mei.

Groeten (10)(2e) en (10)(2e)

PS: (10)(2e) wil jij het nog doorsturen naar (10)(2e) en (10)(2e) (10)(2e)? Ik heb hun emailadressen niet bij de hand.

---

**From:** (10)(2e) (10)(2e)  
**Sent:** Monday, 18 May 2020 15:29:29  
**To:** (10)(2e)  
**Subject:** Concept beantwoording kamervragen

Hallo (10)(2e)

Hierbij een iets nieuwere versie van de kamervragen waar ik opmerkingen en vragen bij aan het plaatsen was. Misschien handig om deze als uitgangspunt te nemen.

Vriendelijke groeten,  
(10)(2e)